

העלון מוקדש
לעילוי נשמת
מרת אסתר
בת שרה ע"ה

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת ויקהל תשפ"ב

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
18:50	18:11	* 17:19	י-ם
18:46	18:08	17:16	ת"א
18:47	18:08	17:16	חיפה
18:49	18:10	17:18	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 16:59

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת ויקהל תשפ"ב

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהריד" - חומש שמות

1 הנאה שלמה ביום השבת

פניני אור החיים הקדוש:

5 מצווה אחת - כנגד כל התורה כולה

פרשה למעשה:

8 מידות טובות - גם ברגעים הקשים

12 טעמו וראו כי טוב ה'

22 הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים

הנאה שלמה ביום השבת

ולטלטל מרשות לרשות, לכך ציוה הקב"ה להודיעם על השבת, 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה'', שאפילו לצורך מלאכת המשכן לא יחללו את השבת ולא יתעסקו בשום דבר מלבד הקרבת הקורבנות ושאר הדברים שהותר לעשותם במשכן אף בשבת.

ללמדך עד כמה גדולה וחשובה שמירת השבת לפני ה' יתברך, שאף לצורך משכן ה' הגדול והנורא, אין מחללים את השבת.

"שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה'" (שמות לה, ב).

מצות השבת מוזכרת פעמים רבות בפרשיות התורה, ומכללם בעשרת הדיברות (שמות פרק כ', דברים פרק ה'),

פרשת בשלח (שמות פרק ט"ז) ופרשת כי תשא (שמות פרק ל"א) ועוד.

נשאלת השאלה, מדוע הוצרכה התורה לחזור על ציווי שמירת השבת גם בפרשת נזו, העוסקת כולה בעניין בניית

המשכן והקמתו?

אחד ההסברים: לפי שהיה חשש שמרוב ההתלהבות והשמחה של עם ישראל לתרום לצורך עשיית המשכן, יבואו לתרום גם בעצם יום השבת

**כדי שיוכל האדם
לזכות לשמור את
שביתת השבת הראויה,
והרצויה... צריך הוא
להאמין לבטוח ולראות
כאילו כל מעשיו עשויים
כבר מאיתו יתברך.**

הגאון רבנו יעקב אבוחצירא זצ"ל בספרו "פיתוחי חותם" (שאר ספריו עמוקים מאוד ומתובלים בדברי הזוה"ק ובתורת

ויתלה בהם בטחונו, הוא לעולם לא יצליח לשמור את השבת כראוי במחשבה בדיבור ובמעשה, כיון שכל הזמן (אפילו בשבת) יחשוב ויחשב איך יוכל להצליח ולהרוויח יותר. וכיוצא בזה כתב מרן רבנו האור החיים הקדוש (שמות כ, ט).

לדוגמא: אדם שברשותו מפעל נעליים, כשהוא מאמין ובוטח בה' שהוא זן ומפרנס אותו והוא יתברך הנותן לו את הכוח לעשות חיל, בבוא יום השבת יכול הוא להפסיק הכל, ולשים חומה וחיץ בין מחשבותיו למחשבת עסקיו, וכך יוכל להגיע לעולם אחר - עולם חדש - "שַׁבַּת וַיִּנְפְּשׁ" (שמות לא, יז).

אך כשאין בו אמונה והביטחון שהכל נעשה מאיתו יתברך, במשך השבת נטרד במחשבות על עבודתו - איך

הסוד, אך בספר זה כתב הרב דרשות נפלאות, שגם אנשים אשר לא עוסקים בקבלה, יוכלו להבינו), מבאר כוונת התורה באומרה "שַׁבַּת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה" - תַּעֲשֶׂה מֵאֲלֵיהָ.

על מנת שיוכל האדם לזכות לשבות בשבת כראוי ותחול עליו קדושת שבת, חייב שיהא בו אמונה וביטחון מלא בה' יתברך במשך שאר ימות השבוע, שאין הוא הגורם והפועל לרווח שמרוויח אלא הכל נעשה מאיתו יתברך, בין אם הפסיד ובין אם הרוויח, וכמו שנאמר "וַיִּכְרַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנִּתֵּן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל" (דברים ד, ח), ה' מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר מִשְׁפִּיל אֶף מְרוֹמִם (שמואל א ב, ז), וברכתך בכל אשר תעשה'.

אך אם יחשוב האדם ש'מעשה ידיו חריצות חוכמתו וכישרונותיו' הם המביאים לו את ההצלחה והברכה,

ככולם תלמידי חכמים חשובים, מורי הוראות, המפיצים את אור התורה והקדושה בעם ישראל.

"שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה" - אם יאמין בבורא יתברך שהכל נעשה מאיתו אז "וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְהִי לָכֶם קִנְיַן שִׁבְתָּן לְהַ", הוא לא יהיה מסוגל לחשוב על משהו אחר בכלל.

פרופסורים גדולים בדקו ומצאו שיש תא אחד במוח שאפשר לאכסן בו אך ורק מחשבה אחת, בשונה משאר התאים שקולטים מאות ואלפי פרטים. ולא הבינו לפרש הדבר. אחד הפרופסורים שהיה בעצמו ירא שמים בתכלית ושומר שבת כהלכתה ומאמין ובוטח בה', אמר שהתא הזה שייך ליום שבת קודש, בו מאכסנים את יום השבת ושם אין שום מחשבה אחרת!

ועל פי זה מובן מדוע מחייבים קורבן לאדם שעבר איסור בשוגג בשבת - שהרי לכאורה הוא שכח, נכנס לחדר ובטעות הדליק את האור, ולמה

עשה כך וכיצד יעשה כך, 'זה הזמין כמה מאות זוגות נעלים, וזה שילם בצ'ק ולא במזומן' - ובעקבות זאת יבוא גם לדבר על מלאכתו (והוא דבר האסור על פי ההלכה, משום 'מְצִיאָה חֶפְצָה וְדָבָר דָּבָר', שלא יהיו דיבורך של שבת כדיבורך של חול, כמבואר בשו"ע סימן ש"ז ס"א ובהזו"ע שבת ו' עמוד נ"ז). ונמצא שאותו אדם עובד בשבת, אמנם לא במעשה, כי אם במחשבה ובדיבור.

כדי שיוכל האדם לזכות לשמור את שביתת השבת הראויה והרצויה, מְנוּחָה שְׁלֵמָה שְׁאֵתָהּ הוּא רוֹצֶה בָּהּ (מנוסח תפילת עמידה של שבת), צריך הוא להאמין לבטוח ולראות כאילו כל מעשיו עשויים כבר מאיתו יתברך.

את עוצמתה וקדושתה של השבת זוכים לראות בחוש במשך למעלה מארבעים שנות הפעילות שבהם אלפי בחורים נערים ובוגרי צבא התארחו בישיבתנו בשבת, וזכו לחוות חוויה רוחנית ששינתה את כל מגמת חייהם, ובזכותה זכו לקבל עליהם עול מלכות שמים שלמה. כיום רובם

וזה בעצם מה שאומר האדמו"ר הקדוש רבי מנחם מנדל מרימינוב זצ"ל, שבאכילת האדם בשבת כוונתו צריכה להיות שהשבת תהנה מאכילה זו. לא אכילה ושתיה כחיות ובהמות, אלא אכילה עם כוונה לענג את השבת.

בפיוט "בר יוחאי" אנו אומרים "אור מְפֹלָא רוּם מְעֵלָה" - שע"י שמירת השבת האדם מקבל הארה עילאית שמביאה אותו לקבלת החלטות בענייני שמירת התורה והמצוות למשך השבוע כולו. וזהו שאומרים רבותינו (שמות רבה כה, יב. ירושלמי נדרים פ"ג ה"ט) "כל המקיים את השבת כאילו קיים את כל התורה כולה" היינו שמקיים את ההחלטות שקיבל בשבת.

יהי רצון שנזכה לשמור את השבת הקדושה כהלכתה בכל פרטיה ודקדוקיה, וכך נזכה בקרוב בישועת ישראל השלמה, אמן.

לחייבו? - אלא אין מציאות כזאת לשכוח את השבת. אפילו לשבריר שנייה! השבת כל הזמן זועקת ומדברת עם האדם ומורה לו ש"שבת היום". בשבת זוכר האדם שאסור לו לעשות מלאכות האסורות בשבת, כיון שהכל מאוחסן שם במוח.

התורה מתחילה במילה "בְּרֵאשִׁית" שהיא אותיות 'ירא שבת' - תפחד מהשבת, לא מהשבת עצמה, אלא ממי שציווה על השבת.

ונראה לומר בס"ד ש"בראשית" זה גם אותיות 'ראי שבת' - השבת היא המראה שלנו, אם רוצה האדם לדעת בדיוק באיזה מדרגה הוא נמצא, הוא צריך לראות את התנהגותו ביום השבת: האם הוא מתפלל בקדושה, האם הוא אוכל בקדושה, לומד תורה, שר שירי שבת ודבק בה' וכדומה. כל הדברים הללו מרוממים את האדם וגורמים לו עונג ושמחה במשך כל ימות השבוע.

מצווה אחת - כנגד כל התורה כולה

אכן יתבאר ע"פ דבריהם ז"ל (הוריות ה'). שאמרו בפסוק (במדבר ט"ו כ"ב) כי תשגו וגו' שכל המודה בעבודה זרה ככופר בכל התורה, ומעתה הנה צריכין כל ישראל לתקן כל תרי"ג מצוות אשר פגמו בכולן ודבר זה הוא רחוק מגדר ההשגה, אשר על כן באה מצוות ה' להם שיזהרו במצוות שבת, ואמרו ז"ל (שמו"ד פכ"ה) שקול שבת כנגד כל התורה, ובוזה יתקנו פגם שפגמו בכל התורה, והוא מאמר משה כאן 'אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם' פירוש לשון תיקון בזה יתקנו פגמיהם של בני ישראל ומה הם הדברים 'ששת ימים וגו' וביום השביעי' וגו'".

ביאור דבריו של האור החיים הקדוש:

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם (שמות לה, א).

כותב אור החיים הקדוש:

'אלה הדברים וגו'. צריך לדעת אומרו אלה הדברים, ובמסכת שבת (צ"א:) דרש מבאן רבי ט"ל מלאכות כמנין 'אלה' ל"ו 'דברים' ב' 'הדברים' ג' הרי ט"ל, וזה דרך דרש.

עוד צריך לדעת למה הוצרך לומר 'לעשות אותם' ולא הספיק באומרו "אשר צוה ה'".

ועוד כיון שלא אמר במצוה זו אלא ענין שבת איך יוצדק ליאמר עליו 'תעשו'.

כנגד כל התורה כולה - השבת.

במדרש (שמו"ר פכ"ה) ובזוהר הקדוש (שמות פ' יתרו פ"ט ע"א) כתוב ששקולה שבת כנגד כל התורה כולה, וכל מי ששומר שבת כאילו שומר את כל התורה כולה, ולהיפך, מי שחס ושלום לא שומר שבת - ככופר בכל התורה כולה!

[וז"ל הזוהר הקדוש: "שְׁקִיל שְׁבֻתָא לְקַבֵּל אֲוֵרֵיִתָא, וְכָל דְנָטִיר שְׁבֻתָא, כְּאִילוּ נָטִיר אֲוֵרֵיִתָא כְּלָא. וּכְתִיב (ישעיה נו) אֲשֶׁרִי אָנוּשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וְכֵן אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שׁוֹמֵר שְׁבֻת מִחֲלָלוּ וְשׁוֹמֵר יְדוּ מַעֲשׂוֹת כָּל רָע. אֲשֶׁתִּמַּע, דְּמֵאן

עם ישראל עבד עבודה זרה. וידוע כי כל המודה בעבודת כוכבים - כופר בכל התורה כולה (הוריות ח. רמב"ם פרק ב' מהלכות עבודת כוכבים וחוקותיהם הלכה ד). נמצא שהפגם שקול כאילו עברו על כל התורה!

לפיכך, כדי לתקן את החטא הגדול, עליהם לעשות פעולה, שביכולתה לתקן "את כל התורה כולה".

אבל דבר זה רחוק מהשגת האדם. אין ביכולתו של האדם לפעול לתקן את כל המצוות!

לכן, הקב"ה, ישתבח שמו לעד, ציווה את בני ישראל מצווה, שהיא שקולה

שהזדככה נשמתם במתן תורה ועלו
למדרגת אדם הראשון קודם החטא!

הקב"ה רצה שירגישו עם ישראל את
המדרגה של האדם הראשון קודם
החטא, וישארו בדרגה זו.

לכן, כשאמר לפניהם את שתי
האמרות "אנוכי" ו"לא יהיה" - פרחו
נשמתם ומתו. בזה נעשה העיבוד
והזיכור.

"נִפְּשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ" (שיר השירים ה, ו).
הגיעה אליהם מיתה, ואח"כ "נולדו"
ונבראו מחדש, באותה בחינה של
האדם הראשון קודם החטא. כל עם
ישראל טעמו את הטעם הזה.

אם היינו זוכים ולא היה נעשה מעשה
העגל, זו הרגשה שהיה כל אחד
מאיתנו זוכה להרגיש.

כל אדם היה כאדם הראשון וגם
כמלאך אלוקים - פשוטו כמשמעו.
ללא המגבלות של העולם הזה! חיים
רוחניים אמיתיים.

אבל בעקבות החטא, כל אחד מרגיש
את 'זוהמת הנחש' - כל אחד לפי

דְּנָטִיר שֶׁבֶת, כְּמֵאן דְּנָטִיר אֲוֵרֵיתָא
כְּלָא"]

ולפי זה מתיישב מדוע נאמר "אֲנָשָׁר
צָוָה ה' לַעֲשׂוֹת" - שבאמצעות ציווי
שמירת השבת יתקן הפגם של עם
ישראל בחטא העגל. ובזה מתיישבים
כל הקושיות שהקדים רבנו האור
החיים הקדוש.

בכל שבוע אנו זוכים לקיים את
שמירת השבת, ויכולים אנו "לקיים
את כל התורה כולה" ואף לתקן את
הכל!

בני האדם מחפשים לעשות תיקונים
- לקפוץ על ההרים גבעות וקירות -
אבל התיקון הפשוט נמצא בהישג יד
- שמירת השבת.

יש לנו את השבת הקדושה שהיא
מתקנת, ושקולה כנגד כל התורה
כולה!

קודם חטא העגל, עם ישראל הגיעו
למדרגת האדם הראשון קודם החטא,

כך המציאות היתה עם בני האדם
לאחר החטא העגל. "אם תִּכְבְּסִי בַּנֶּתֶר
וְתִרְבִּי לָךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֶיךָ לְפָנָי" (ירמיהו
ב, כב). המציאות של החטא קיימת.

ולכן, ע"י שפרחה נשמתם במעמד
סיני, בזה נעשה בריאה חדשה,
שיכולה להגיע לאותה דרגה ראשונה
ללא הרושם האחרון - ממש כחולצה
חדשה שכעת נארגה.

בחינת החטא שעשה במעשה העגל.
והטעם שהיה צריך להמית את עם
ישראל ולהחזיר להם את הנשמה - כי
בלי זה לא ניתן לחזור לאותה בחינה
ראשונה.

כמו אדם שלכלכך את חולצתו
ומכניסה לכיבוס. המציאות היא
שהחולצה לא חזרה למציאות
הראשונה, "חדשה", אלא נעשית
כעת "כחדשה".

פרשה למעשה

מידות טובות - גם ברגעים הקשים

אך השל"ה הקדוש מוסיף, כי התורה
הזהירה כאן לא רק על אש פיזית, כי
אם גם על הבערת אש רוחנית, שהיא
אש המחלוקת וחימום הכעס.

לא תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם (שמות
לה, ג).

איסור הבערת אש הוא אחד מל"ט
המלאכות האסורות בשבת.

כבוד הרב, ומיד קמו אנשים שקינאו את קנאת רבם, והחזירו לאותו אדם מנה אחת אפים.

חילופי הדברים נגרוו לחלופי מהלומות, ובמקום פרצה קטטה איומה ונוראה, עד שהוזמנו למקום ארבעה אמבולנסים ונידות משטרה. נגרם מכך חילול שבת מזעזע, מלבד חילול ה' ושאר עברות חמורות שנעשו שם!

כל זאת משום שעברו על "לא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם", והציתו את אש המחלוקת, אשר כדרכה של כל אש פורצת בלי שליטה, ומכלה את כל הנקרה בדרכה.

כנגד אש המחלוקת שכוחה עלול להתחזק בשבת, ניתן בידינו כוח

הטעם לכך שהוזהרנו על אש המחלוקת דווקא בשבת הוא, מפני שאז מתפנים כולם מעבודתם, מתראים ונפגשים זה עם זה, ואם לא עוסקים בדברי תורה ובשמיעת דברי אלוקים חיים, אשר מעלים ומרוממים את האדם - מגיעים לדבורי חול ודברים בטלים, הגוררים בעקבותיהם קטטות וויכוחים.

בלהט הויכוח אנשים אינם שמים לב למעשיהם, ועלולים להגיע למציאות נוראה ואיומה.

כך ארע באחד מבתי הכנסיות, שתוך כדי דרשת הרב, נדמה היה לאחד המתפללים כי כוונת הרב בדבריו היא להקניט ולגנות אותו באופן אישי. הוא לא שלט ברוחו, קם ממקומו וגער ברב נמרצות. הקהל לא נותר אדיש לחילול

לרפואה והצלחה בגשמיות וברוחניות של
אסתר בת דדה ז"ב

לו עוגמת הנפש הזו, אלא משום שלא עשה את כל מעשיו לשם שמים.

הוא לא נח ולא שקט, עד שסיים: "הוי, כמה ציערתי את אשתי הצדקת, בכך שגרמתי לה את עוגמת הנפש הזאת", ובכך הצליח לעודד ולהרגיע את הרבנית.

במקום להפוך את האירוע לזירת התגוששות, שבה הכל יוצאים פצועים ושותתים דם, הוא נטל את כל האשמה על עצמו, וזקף את קומתה של אשתו. השטן, אשר כבר כמעט חכך את ידיו בהנאה על הצלחתו, נאלם דום והסתלק לו בבושת פנים.

זהירות מכעס וממחלוקת ותיקון עצמי עד רכישת מידות נעלות ומופלאות, הם השאיפה שאותה עלינו להציב לעצמנו בעבודת ה'.

אש המחלוקת היא רק אחת מן העברות שעלולים להגיע אליהן בעקבות כינוס שאינו נסב על עניני קדושה ודברי תורה, אלא עוסק בדברי הבל ורעות רוח. אנשים כאלו "מַרְעָה אֶל רַעָה יִצְאוּ" (ירמיהו ט, ב) - הם

כשהתקרב ליל פסח שררה בביתו התרגשות רבה. בכלל שנה הקפיד רבי שבתאי על הידורי כשרות מרובים, ורכש מצות מהודרות במחיר מלא. שולחן הסדר בביתו נערך מבעוד מועד בכלים מפוארים, כלי כסף וגביעים נוצצים - "תערוך לפני שולחן" ... שולחן של בני מלכים, כפשוטו ממש.

כשהלך להתפלל ערבית, נכנסה הרבנית לסלון. ברגע אחד של חוסר שימת לב נתקלה רגלה במפה הארוכה. השולחן התנדנד מעט בחוסר יציבות, ובן רגע נפלו כל הכלים שהיו עליו, והתנפצו בקול רעש גדול, בקבוקי היין היקרים נשברו, ותוכנם נשפך על המצות היקרות והמהודרות שהתפזרו בשלוליות ונרטבו כליל.

לא חלף זמן רב, ורבי שבתאי שב לביתו. המחזה שנגלה לנגד עיניו לא היה מרנין, בלשון המעטה, והוא פרץ בבכי. אך במקום שיוציא מפיו האשמות כלפי אשתו, הוא התאונן על עצמו שעוונותיו גרמו לכך, ולא באה

מיעטה בדיבורה. רשב"י, כמובן, לא העיר בצורה חריפה, כדרך שאומר השולחן ערוך (יו"ד רמ, יא) "ראה אביו שעבר על דברי תורה, לא יאמר לו: עברת על דברי תורה, אלא יאמר לו: אבא כתוב בתורה כך וכך, כאילו הוא שואל ממנו, ולא כמזהירו, והוא יבין בעצמו ולא יתבייש". מכל מקום ניתן ללמוד מכאן על חומרת דיבור דברים מיותרים בשבת.

מדברים דברי חול האסורים בשבת ועוברים על - "מְמַצוֹא חֶפְצָךָ וְדַבֵּר דָּבָר" (ישעיה נח, יג), "שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול" (שבת קיג ע"ב).

הזהירות הנדרשת לכך היא כה גדולה, עד שרבותינו (ירושלמי שם) מספרים שרבי שמעון בר יוחאי ראה את אמו מדברת הרבה בשבת, ואמר לה: "אמא, שבת היום!", ומיד

טעמו וראו כי טוב ה'

ראש הישיבה שלנו, רבי מאיר דב רובמן זצ"ל, היה גאון גדול וענק הרוח, נהג למסור לנו שיחות עמוקות, למרות היותנו נערים צעירים. באמצעות שיחותיו, גרם לנו הרב להדבק בתורה הקדושה ובחכמיה. שיחות אלו נערכו בספרו "זכרון מאיר", ועל אף שנפטר לפני כארבעים וחמש שנים, תורתו עדיין מהדהדת.

רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יְהוּדָה. וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻמָּה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה. וְלִחְשֵׁב מִחֻשְׁבַּת לַעֲשֵׂת בְּהָב וּבְכֹסֶף וּבְנֹחַשֶׁת (שמות לה, ל-לב).

כשהייתי נער צעיר, בגיל בר מצוה, למדתי בישיבת "תפארת ישראל" בחיפה.

בן אורי, ולמלא אותו חוכמה תבונה ודעת? לשם מה הוא היה זקוק לכל המעלות הגדולות והנפלאות הללו?

ביאור העניין הוא, כי מלאכת הקמת המשכן איננה מלאכה פיזית בלבד, ובוודאי שלא די ליצור את הצורה החיצונית והאומנותית בלבד. את המשכן וכליו צריך ליצור ולעשות באותה מחשבה ובאותה כוונה של בורא עולם, צריך לדעת לכוון לדעת עליון. רק באופן זה יעמדו המשכן וכליו על מתכונתם, ויהיו ראויים וכשרים לייעודם הרוחני.

בעולם יש אמנים גדולים, אך הם אינם ראויים להקים את משכן ה'. רק אנשים צדיקים וקדושים כבצלאל בן אורי, ולצידו אהליאב בן אחיסמך, הם מתאימים להיות בוני המשכן, וכדי

זכורני דרשה נפלאה שדרש הרב על פרשתנו:

הקב"ה לקח את בצלאל בן אורי, ומילא אותו רוח אלוקים - רוח הקודש, נתן בו חוכמה, תבונה ודעת גבוהים מאוד, ונטע בו את כל המידות העצומות והנפלאות שצריך שתהיינה לאדם רם המעלה. כל זאת, כדי שיעסוק במלאכת המשכן, בזהב בכסף ובנחושת.

לכאורה לא מובן מה הצורך בכל זה? בכל מדינה ניתן למצוא אנשים בעלי כישורים, ידע ומיומנויות, שעוסקים בהצלחה רבה בעבודות נגרות, פחחות, צורפות וכדומה. אנשים כאלו היו מסוגלים, לכאורה, לבנות וליצור את כלי המשכן ללא קושי ניכר. מדוע, אפוא, היה צריך לקחת את בצלאל

הנדרש. למשל, לוקח מטיל זהב של אחד התורמים, לא משנה של מי, ומצפה בו את כלי המשכן השונים - הארון, המזבח, הקרשים וכל שאר הכלים שהתורה ציוותה לצפותם זהב. מבחינתו לא משנה איזה זהב משמש לאיזה כלי, העיקר שהוא בונה לפי ההוראות, והחומר ממלא את ייעודו. אבל למלאכת המשכן זה לא מספיק. כאמור, צריך לדעת לכוון לדעת עליון, צריך לדעת מהו רצון ה', איזה זהב מתאים לאיזה כלי. כמו כן, צריך לדעת מה היתה המחשבה של התורם בשעה שהביא את תרומתו למשכן, ולכוון לכוונתו. בלי זה, חסר עיקר המלאכה.

לבצלאל היתה החוכמה האלוקית הזאת. הקב"ה מילא אותו רוח אלוקים, ועל ידי כך היה יודע

שתצלח מלאכתם - מילא אותם ה' ברוח אלוקים, וחנן אותם בחוכמת לב מיוחדת.

הקב"ה אומר למשה (לעיל לא, 1): "וּבְלֵב כָּל חָכֵם לֵב נָתַתִּי חֲכָמָה וְעָשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ". כיצד?

בני ישראל הביאו את תרומותיהם למשכן - "וַיָּבִיאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂאוֹ לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רִחוּ אֹתוֹ הַבְּיָאוּ אֶת תְּרוֹמַת ה'" (שמות לה, כא). הם הביאו את כל החומרים שנדרשו להקמת המשכן וכליו ובגדי הכהונה - זהב וכסף ונחושת, תכלת, וארגמן ותולעת שני, ושש ועזים, עורות אילים מאודמים, ועורות תחשים, עצי שטים, אבני שוהם, אבני מילואים.

מה עושה אומן רגיל? לוקח אחד מן החומרים שנתרמו, ובונה בו את הכלי

נצטוונו בתורה הקדושה: "שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּפֶחַג הַמִּצּוֹת וּבְפֶחַג הַשְּׂבָעוֹת וּבְפֶחַג הַסִּכּוֹת" (דברים טו, טז). כל אדם מישראל היה עולה לבית המקדש שלוש פעמים בשנה. בימי הרגל הוא היה מקריב קורבנות, רואה כוהנים בעבודתם, ולויים בדוכנם וישראל במעמדם. מה יותר נפלא מזה! (עיין תוספות בבא בתרא כא ע"א ד"ה כי מציון).

אך מה היתה המעלה הגדולה והמיוחדת של כל המציאות המרוממת הזאת? - השראת השכינה! על ידי השראת השכינה היה

"וְלִחְשֹׁב מִחֻשְׁבֹּת לַעֲשׂוֹת בְּאֶהָב וּבִכְפֹּף וּבְנִחָאֵת", דהינו, ידע לכוון למחשבות של מעלה ולמחשבותיהם של בני אדם, ולפי זה ידע להתאים כל תרומה למטרה המדויקת שלה.

בצלאל, בחוכמתו האלוקית, ידע להקים את המשכן ולהביאו אל שלמותו, עם כל המחשבות והכוונות. על ידי כך זכה להקים את משכן ה' שתהיה בו השראת השכינה.

עלינו לדעת: המעלה הגדולה של המשכן והמקדש - היא השראת השכינה.

הכנסת התורה - סגולה להצלח בתנונית.
 וְיָזַן אִישׁ כְּפִיר וּפְשׁוֹ לֹחַ פִּקְדֵי אֱלֹהִים וְלֹא יִקְרֶה כִּי־יָזַן נֶזֶק פִּקְדֵי אֱלֹהִים.
 זה יתנו על חלבי על הפקדים מחצית השקל בשקל חקלש עשרים גרה משקל מחצית השקל תרומה לז'.

זכר למחצית השקל
 למוסדות אור החיים והסנה יותר נתנו...
26 ש"ח לנפש
 המחמיר לתת 32 ש"ח
 (שיעור הכסף המזוקק כולל המעריס) תבוא עליו ברכה
 לפרטים ולתזמונות: 02-5000455

זוכה לה במשכן ובבית המקדש, היתה מלווה אותו כל הימים. הוא יכול לחיות את שגרת חייו בלי דאגה למצבו הרוחני, כי ידע שהקב"ה צמוד אליו. גם כשהוא עובד בשדה ובכרם, הוא מרגיש כאילו הוא נמצא בבית המקדש, הקדושה חופפת עליו כל היום.

רבי אליהו זצ"ל מוילנא, המכנה "הגאון מוילנא" [וכן "הגאון"], היה מגדולי חכמי התורה שבישראל.

ניגש אליו אדם ושאלו: "כלעם ישראל, בכל דור ודור, מתחננים: 'ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים', 'ותבנה ירושלים עירך במהרה בימינו', ועוד כהנה וכהנה תפילות ותחנונים על בנין בית המקדש. מדוע? מה יש בבית המקדש הזה, שכל כך נכספים אנו ומשתוקקים אליו?"

השיב לו הגאון במתק שפתים, ואמר: "הן יודע אתה, ש'יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה' (אבות ד, יז), אך דע לך, שמוכן אני

האדם שואב רוח של קדושה וטהרה, מתעלה ומתרומם למדרגות נשגבות. לאחר הרגל היה האדם שב לביתו, חוזר לשגרת חייו, ושוקע לתוך ימים של חולין. הוא היה מעבד את שדותיו, את פרדסיו וכרמיו. חורש, זורע, נוטע, קוצר, זומר. אבל בתוך כל החולין הזה, כל העת היתה מלווה אותו הרגשה של קדושה וטהרה - אותה הרגשה מיוחדת שנחקקה בנפשו בימי העליה לרגל.

חלפו כמה חודשים, שוב מגיע הרגל. שוב הוא עולה לירושלים, למלא מחדש את ה"מצברים" הרוחניים שלו. אם, למשל, הרגל האחרון היה סוכות, הרי עברו עליו חמישה חודשים ארוכים של חולין עד לרגל הבא - פסח. אומנם במשך כל חודשי החורף לא פג הרושם העילאי של ימי הרגל של חודש תשרי, אבל עצם הידיעה שהנה הוא שב ועולה לירושלים, היתה מפייחה בו התרגשות מחודשת.

ההתעלות הגדולה שהאדם היה

צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך?
אלא כך אמר משה: 'הרבה מצוות
נצטוו ישראל, ואין מתקיימין אלא
בארץ ישראל, אכנס אני לארץ כדי
שיתקיימו כולן על ידי'."

משה רבנו השתוקק לקדושה
ולרוחניות, שאליהם ניתן להגיע
בארץ ישראל, ולהשראת השכינה
שבמקדש.

הרי משה רבנו עלה להר סיני לקבל
את הלוחות, והיה מדבר עם המלאכים
כאחד מהם, ואף היתה שכינה שורה
עליו. על אף כל זאת לא היה קץ
להשתוקקותו לזכות להגיע למקדש
שבארץ ישראל!

בזמן חורבן בית המקדש הלך ירמיהו
הנביא ללוות את העם בדרכו לגלות
בבל, ולא ראה את חורבן המקדש.
לאחר מכן שחררו נבזראדן, והנביא
שב לארץ ישראל ולירושלים, לראות
את מצב היהודים שם. כשחזר ירמיהו
לירושלים, וראה את בית המקדש
החרב, מיד ישב לארץ ופרץ בבכי איום

לתת את כל שכר העולם הבא שלי
תמורת רגע אחד בבית המקדש!".

לכאורה, אמר לו הגאון כך, כיון
שברגע אחד בו נמצא האדם בבית
המקדש, יכול הוא להשיג חכמת ה'
וקדושה ומעלות רוחניות נשגבות,
יותר ממה שאפשר להשיג בשבעים
שנות חיי עמל.

על ידי רגע אחד בבית המקדש
זוכה אדם להגיע להכרה האמיתית
ולאמונה הצרופה, באופן שכל ליבו
מתמלא ומתרגש ממנה, וכל רצונו
ומאודו נהפכים להיות דבקות בה'.

משה רבנו השתוקק ביותר להיכנס
לארץ ישראל, כפי שנאמר: "וְאֶתְחַנֵּן
אֵל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר, אֶעֱבְרָה נָא
וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" (דברים ג,
כג,כה). מובא במדרש (דברים רבה יא),
שמשוה רבנו התפלל על כך חמש
מאות וחמש עשרה תחינות, כמניין
"ואתחנן".

שואלים חז"ל (סוטה יד ע"א): "מפני
מה נתאווה משה רבנו להיכנס לארץ
ישראל? וכי לאכול מפריה הוא

הפילוסוף, יש, מן הסתם, ספקות ותמיהות שעדין לא השיגה דעתו את התשובה להן.

"ודאי ודאי!" ענה אפלטון, והציג בפני ירמיהו הנביא את הספקות ואת התמיהות שהציקו לו. מיד פשט לו ירמיהו את כולם כלאחר יד. נדהם הפילוסוף, והתפעל מאוד, עד שאמר לירמיהו: "אין אלו דברי חכם, אלא חוכמתו של מלאך! מהיכן שאבת חוכמה מופלאה זו?"

השיב לו ירמיהו הנביא, שאת כל החוכמה הזו הוא שאב מן העצים ומן האבנים של בית המקדש שחרב, ועליהם הוא מקונן!

על שאלתו השנייה של אפלטון, לגבי בכייה על העבר, אמר ירמיהו שלא יוכל להשיב לו, כיון שרק יהודי יוכל

ונורא, "בְּכֹו תִבְּקֶה בְּלִילָה וְדַמְעָתֶךָ עַל לְחִיָּה" (איכה א, ב).

בספר "תורת העולה" לרמ"א מסופר, שאפלטון - שהיה פילוסוף ידוע ומפורסם מחכמי אומות העולם - עבר ליד מקום המקדש, וראה את ירמיהו, גדול חכמי היהודים, יושב על הארץ, מחבק את אבני המקדש ובוכה בכיות איומות.

התפלא אפלטון ושאל: אתה הוא זה שמכנים אותו גדול חכמי היהודים? על מה אתה בוכה, על עצים ואבנים שחרבו ואפשר לבנותם מחדש? ועוד אתמה עליך, שהרי כבר חרב הבית, ואין ראוי לבכות על העבר שכבר חלף, ומדוע אפוא תבכה ותקונן?

השיב לו הנביא ירמיהו בעקיפין, באומרו שעל אף חכמתו הרבה של

להבין תשובה זו.

מיד הודה לו אפלטון שהצדק עמו.

כל יהודי שהיה מגיע לבית המקדש, היה זוכה להארה של חוכמה בינה ודעת, והיה ליבו מתמלא כיסופים והרגשת קודש, להדבק בבורא יתברך.

מה הכוונות של התורם בשעה שהביא את תרומתו. ככל שהכוונות טהורות יותר, ככל שמסירות הנפש גדולה יותר - כך מעלת התרומה גדולה יותר. וככל שמעלת התרומה גדולה יותר, יש להשתמש בה למטרות נעלות יותר. הכל מחושב ומדויק בתכלית הדיוק.

הקדושה הזו שרתה במשכן בזכות בוני המשכן, כי הם השכילו לבנותו עם החוכמה האלוקית שניתנה להם מן השמים. בשעה שהם נטלו מתרומת בני ישראל כדי לבנות את המשכן וכליו, הם ידעו להתאים כל תרומה לייעוד הראוי לה.

והנה כיום, שאין לנו לא כהן ולא נביא, ולא בית מקדש שיכפר, הדרך היחידה לקנות את החכמה הנפלאה ואת הדבקות בו יתברך, היא באמצעות לימוד התורה הקדושה.

כיצד?

כאשר באים לדבר ולעורר על עם ישראל בגלותו, ועל חורבן הרוחניות של האומה היהודית, חייבים לזכור מניין שאבו כל החכמים והגדולים שבעם ישראל את חוכמתם הנפלאה, אשר כל חכמי העולם לא הצליחו להשיגה, ונחשבו כעשבי השדה בפניהם.

כלפי חוץ, כל התרומות נראות אותו דבר. אבל לא ראי זה כראי זה. אי אפשר להשוות תרומה שניתנת בטהרת הלב, במסירות נפש, בהשתוקקות - לתרומה שניתנת בלי לב, שלא לשם שמים.

כל החוכמה הנפלאה הזו שאובה

בוני המשכן, בחוכמתם האלוקית, ידעו מה מסתתר מאחורי התרומה,

התורה, לא יוכל להבין את התשובה על התמיהה הזו. רק לאחר שיהגה בעצמו בתורה הקדושה זמן מסוים, ויראה את חכמתה הנפלאה ויעמיק בה - רק אז יוכל להבין מדוע אנו משתוקקים ללמוד אותה, ואיננו מוכנים לעזוב אותה בשום פנים ואופן. וכבר נאמר לנו: "טַעֲמוּ וְיָרֹאוּ כִּי טוֹב ה'" (תהלים לד, ט), "כי הם חיינו ואורך ימינו, ובהם נהגה יומם ולילה" (מברכות קריאת שמע).

לפני כשלושים שנה אירע מעשה, שזכיתי ב"ה להיות חלק ממנו: היה אצלנו תלמיד בעל לב טהור ושכל נפלא. הבחנתי בו שעדין לגדולות וכוונתי אותו, כמובן, שימשיך את לימודיו בישיבה הקדושה.

שמע על כך אלוף משנה אחד, שהכיר את הבחור, ובא אלי ואמר לי: "אתה יודע, הרב אלבו, מה הוא יכול להיות!?" הוא יכול להיות אחד המהנדסים הגדולים ביותר של מדינת ישראל. יש לו מוח אדיר, איך אתה לא מעודד

מתוך התורה הקדושה, "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (דברים ד, מד).

כיום, למרבה הצער, רבים מבני עמנו אינם מכירים את תורת ישראל הכרות אמיתית. הם לא מבינים ולא יודעים, שהתורה היא המקור לחוכמה הגדולה ביותר שיש בעולם. רק אלו הלומדים אותה בלב ונפש ומתמידים בלימוד - זוכים להבין באמת את חוכמתה.

אנשים הרחוקים משמירת תורה ומצוות, רואים את בחורי הישיבה והאברכים שוקדים יומם ולילה בלימוד התורה הקדושה, מתוך חשק, מתיקות והתלהבות, והם תמהים ומשתוממים על כך.

רבים מהם מבקשים לדעת: "מדוע האברך הזה כל כך דבק בגמרא? הציעו לו משכורת של מאתים אלף שקל לשנה, עם רכב צמוד ועם תנאים מעולים, ובכל זאת הוא לא מוכן לעזוב את לימוד הגמרא. איך קורה דבר כזה, ולמה?"

אדם שלא טעם בעצמו את מתיקות

בעמקותה ובאמיתותה.

דעו לכם, נלחמתי מלחמה לא פשוטה מול אותו אלוף משנה, שבא אלי לביתי, וזה עוד היה קל ופשוט, לעומת המאמץ שאליו נזקקתי כדי לשכנע את ההורים.

לאחר שיישרו כל ההדורים, ברוך ה', נכנס הבחור לים התלמוד, והתחיל להבין את העמקות הנפלאה, ומאותה שעה לא אבה לעזוב את הגמרא.

לפני שזכה להתחיל ללמוד, היו לו קושיות ותמיהות עצומות על התורה ועל היהדות. אבל אחרי שהתחיל ללמוד את הגמרא, כל הקושיות נמסו. התברר למפרע, שאלו לא היו קושיות, רק חוסר ידע וחוסר הבנה.

אותו ללכת ללמודים אקדמאיים?!"

כמובן, בתוך תוכי ידעתי זאת, רק שאותו אלוף משנה אימת וחזק אצלי את הדבר. אמרתי לו: "מה, באמת? הוא כזה גאון? אם כן, אני אתאמץ עוד יותר שעם ישראל לא יפסיד אותה. אסור לעמנו לאבד כזה חכם, כזה גדול בתורה, שיעמיק וינחיל את התורה לעם ישראל! מהנדסים מוכשרים לא כל כך קשה להשיג, ובכלל אין חיוב שמהנדס יהיה דווקא יהודי. אבל על תלמיד חכם גדול - בשום אופן לא אוותר!"

באמת, לא ויתרתי עליו. היום הוא מאור גדול של עם ישראל, אחד המאורות שמביאים את התורה

הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים

הכתוב אומר (ישעיהו לג, ו): "יִרְאַת ה' היא אוֹצְרוֹ". הגאון מוילנא זצ"ל מפרש זאת בדרך צחות, ואומר, כי דרך המלכים לעשות לעצמם אוצר מדברים החשובים והיקרים במדינתם. אבל מה שיש ומצוי הרבה - אינו חשוב דיו בכדי שהמלך יעשה ממנו אוצר.

לעומת זאת, אצל הקדוש ברוך הוא שברא הכל, אין נחשב אצלו כלום לעשות ממנו אוצר, כי הכל שלו. זולת דבר אחד: היראה, שאותה, כביכול, אין לו, שכן "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג ע"ב).

את יראת השמים שואל הקדוש ברוך הוא "מַעֲמָךְ", כמאמר הכתוב (דברים י, יב): "וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שִׂאֵל מַעֲמָךְ כִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ".

כיון שכך, מובן ש"יראת ה' היא אוצרו", כי רק מיראת שמים עושה הקדוש ברוך הוא אוצר לעצמו.

זאת ועוד, אצל הקב"ה אין מושג של

וְכֹל אִישׁ חָכֵם יָבֵן אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכָמָה וְתְבוּנָה בְּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מְלָאכַת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' (שמות לו, א).

כדי להקים את המשכן לכל פרטיו ודקדוקיו, בצירוף כל הכוונות הכלולות בו, דרושה, ללא ספק, חוכמה מרובה. אולם יש לזכור כי יראת שמים היא הבסיס לקניין החוכמה, כמו שאמרו חז"ל (אבות ג, ט): "כל שיראת חטאו קודמת לחוכמתו - חוכמתו מתקיימת, וכל שחוכמתו קודמת ליראת חטאו - אין חוכמתו מתקיימת", וכן בהמשך הפרק (שם משנה יז): "אם אין יראה - אין חוכמה".

חז"ל הפליגו במעלותיו של ירא השמים, ואמרו (ברכות ו ע"ב): "כל אדם שיש בו יראת שמים - דבריו נשמעים", ועוד אמרו (שם יז ע"א): "לעולם יהא אדם ערום ביראה", ופירש רש"י: "להערים בכל מיני עורמה לירא את בוראו".

הכתוב (תהלים טז, יא): "תודיעני אֶרֶחַ חַיִּים שְׁבַע שְׁמֹחוֹת" - "אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: ריבון העולמים, 'תודיעני אֶרֶחַ חַיִּים'. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אם חיים את פָּעִי - צפה ליראה, שנאמר (משלי י, כז): 'יִרְאַת ה' תוֹסִיף יָמִים'".

אולם כדי להחזיק את היראה ולשומרה היטב - יש צורך "לעטוף" אותה.

ה"כלי" שבו "עוטפים" את היראה הוא הענווה.

הענווה משמרת את היראה, והיראה מביאה את חוכמת התורה שהיא החיים!

אמרו בזוהר הקדוש (פרשת נשא קמה ע"א): "כל מי שיש בו יראת חטא - ישנו בכולן, ומי שאינו ירא שמים - אין בו לא ענווה ולא חסידות". אדם שיש לו יראת שמים הוא בבחינת "כלי מלא", ובהעדר יראת שמים הריהו כ"כלי ריק".

אמרו חז"ל במדרש (במדבר רבה כב, ו):

"יראה". אין לו ממי או ממה לפחד. משום כך אדם לא יכול לבקש ממנו יראה, שכביכול אין לו אותה, וחובה עליו לפתח את היראה בכוחות עצמו: "מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל מֵעַמּוֹךְ".

משום כך "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", משום שלא שייכת כל יראה ביחס לקב"ה, וכביכול הוא אינו יכול לתת לאדם את מה שאין לו, ועל האדם לרכוש את היראה, ולפתח אותה, בכוחות עצמו.

חז"ל (במדבר רבה יח, כא) אמרו: "אין בכל המידות גדול יותר מיראה וענווה".

עוד אמרו (דברים רבה יא, ו): "אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: חייכם, כל החוכמה וכל התורה דבר אחד קל הוא, כל מי שמתירא אותי ועושה דברי תורה - כל החוכמה וכל התורה בליבו".

מי שיש לו יראת שמים - יש לו הכל! "כל התורה וכל החוכמה בליבו!"

לא זו בלבד אלא היא נותנת לו חיים, כמו שאמרו במדרש (ויקרא רבה ל, ב) על

"לחטוף", אבל מה שייך "לחטוף" חוכמה, והרי מקרא מלא דיבר הכתוב (משלי ב, 1): "כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה", ואומר (שמות לא, 1): "וַיִּכְלֹב כָּל חָכֶם לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה", הרי שהקב"ה הוא שנותן את החוכמה, ומה שייך, אפוא, לומר ביחס אליה "שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא אלא חוטפים אותה להם"?

התשובה לכך היא, שיש דבר אחד הקודם לחוכמה: יראת שמים!

מי שלומד תורה בלי יראת שמים, מבלי שעמל והתייגע לרכוש יראת שמים, נקרא "חוטף את התורה", ותורה שכזאת לא תתקיים בידו, ולא זו בלבד אלא הוא נאבד מן העולם.

זהו שאמר הכתוב (איוב כח, כח): "הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֲכָמָה", רק כאשר אדם לומד תורה לאחר שעמל והתייגע לפתח את יראת השמים שלו - הוא זוכה לקניין אמיתי בתורה!

"כֹּה אָמַר ה' אֵל יִתְהַלֵּל חָכֶם בְּחֻמָּתוֹ וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגָּבוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ אֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֲשָׂרוֹ" (ירמיהו ט, כב) - מתנות אלו, בזמן שאינן באין מן הקדוש ברוך הוא - סופן להיפסק."

"שנו רבותינו: שני חכמים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מעובדי כוכבים, אחיתופל מישראל ובלעם מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם, וכן שני גיבורים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, שמשון מישראל וגלית מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם, וכן שני עשירים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, קורח מישראל והמן מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם. למה? שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא, אלא חוטפים אותה להם."

לכאורה הדברים טעונים ביאור: גבורה או עושר, ניתן להבין שאפשר

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ- 10,555,000 שעות של לימוד תורה בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים 02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה